

(38) به شی قوربانی

(1) له دهروژهی ذی الحجة دا نهوهی قوربانی دهکات نابی موو و

نینوکی بکات

1197- عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ (y) قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((مَنْ كَانَ لَهُ ذَبْحٌ يَذْبَحُهُ: فَإِذَا أَهْلُ هَلَالِ ذِي الْحِجَّةِ، فَلَا يَأْخُذَنَّ مِنْ شَعْرِهِ وَلَا مِنْ أَظْفَارِهِ شَيْئًا، حَتَّى يُضْحِيَ)).

(أم سلمة) (y) دهلی: پیغه مبهری خوا (e) فهرمووی: ((نهو کهسهی که حیوانیکی هیه و دهیکات به قوربانی نهگهر مانگی ذی الحجة بینرا، با نیتر هیچ له مووی و له نینوکی لانه بات هه تا قوربانیه که دهکات)).

(2) کاتی قوربانی سه برین

1198- عَنْ جُنْدُبِ بْنِ سُفْيَانَ (t) قَالَ: شَهِدْتُ الْأَضْحَى مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (e) فَلَمْ يَعُدْ أَنْ صَلَّى وَفَرَعُ مِنْ صَلَاتِهِ سَلَمٌ، فَإِذَا هُوَ يَرَى لَحْمَ أَضَاحِيٍّ قَدْ دُبِحَتْ قَبْلَ أَنْ يَفْرُغَ مِنْ صَلَاتِهِ، فَقَالَ: ((مَنْ كَانَ ذَبْحٌ أُضْحِيَّتُهُ قَبْلَ أَنْ يُصَلِّيَ - أَوْ نُصَلِّيَ - فَلْيَذْبَحْ مَكَانَهَا أُخْرَى، وَمَنْ كَانَ لَمْ يَذْبَحْ فَلْيَذْبَحْ بِاسْمِ اللَّهِ)). [البخاري/ الذبائح والصيد / 4181]

(جندب) کوری (سفیان) (t) دهلی: له خزمه تی پیغه مبهری خوا (e) دا ئامادهی نویژی جه ژنی قوربان بووم، زوری نه خایاند نویژی کرد و سه لامی دایه وه، یه کسهر گوشتی قوربانی بینی که سه برابوو پیش نه وهی که له نویژه که بیته وه، ئینجا فهرمووی: ((نهو کهسهی قوربانی سه بریوه له پیش نه وهی نویژ بکات - یان نویژ بکهین - با یه کیکی تر له جیگا که یدا سه بری، نهو کهسهی که قوربانیه که سه بریوه با به ناوی خواوه سه ری بریت)).

(3) قوربانی سه برین له پیش نویژی جه ژندا دروست نیه

1199- عَنْ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ (t) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((إِنَّ أَوَّلَ مَا نَبْدَأُ بِهِ فِي يَوْمِنَا هَذَا نُصَلِّي، ثُمَّ نَرْجِعُ فَنَنْحَرُ، فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ فَقَدْ أَصَابَ سُنَّتَنَا، وَمَنْ ذَبَحَ فَإِنَّمَا هُوَ لَحْمٌ قَدَّمَهُ لِأَهْلِهِ، لَيْسَ مِنَ النَّسْكِ فِي شَيْءٍ)). وَكَانَ أَبُو بَرْدَةَ

بُن نِيَارٍ (t) قَدْ دَبِحَ، فَقَالَ: عِنْدِي جَذَعَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُسِنَّةٍ. فَقَالَ: ((ادْبَحْهَا، وَلَنْ تَجْزِيَ عَنْ أَحَدٍ بَعْدَكَ)). [البخاري/الأضاحي/ 5240]

(البراء) كوری (عازب) دهلی: پیغمبهری خوا (e) فهرمووی: ((یهکهمین کاری که لهم روژه ماندا دهستی پیدهکهین نهوهیه که نویژ بکهین، پاشان بگه پیننهوه و قوربانیی سهربرین، هر کهسی به مجورهی کردبی نهوا لهسه سوننه تی نیمهیه، هر کهسیکیش سهری بری بی (پیش نویژی جهژن) نهوه گوشتیکه و پیشکشی مال و مندالی کردوه، نهوه به هیچ جوړی قوربانیی نییه)) (أبو بردة) کوری (نیار) (t) پیشت سهری بری بوو، پاشان وتی: کیسکیم هیه باشته لهو حیوانهه که دوو سالی تهواو کردوه، فهرمووی: ((سهری بره، بهلام له دوی تو ئیتر بو کهسی تر دروست نییه)).

(4) چ تههه نی دروسته بگریته قوربانیی

1200. عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ (t) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((لَا تَدْبَحُوا إِلَّا مُسِنَّةً، إِلَّا أَنْ يَغْسُرَ عَلَيْكُمْ فَتَدْبَحُوا جَذَعَةً مِنَ الضَّأْنِ)).

(جابر) کوری (عبدالله) (y) دهلی: پیغمبهری خوا (e) فهرمووی: ((سهرمه برن جگه له دوو ساله، مهگهر دهستان نهکهوی نهو کاته دروسته کاوړیک سهربرین)).

(5) قوربانیی کردن به گیسک

1201. عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرِ الْجُهَنِيِّ (t) قَالَ: قَسَمَ رَسُولُ اللَّهِ (e) فِينَا ضَحَايَا، فَأَصَابَنِي جَذَعٌ، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّهُ أَصَابَنِي جَذَعٌ؟ فَقَالَ: ((ضَحٌّ بِهِ)). [البخاري/الأضاحي/ 5227]

(عقبة) کوری (عامر) (t) دهلی: پیغمبهری خوا (e) بری حیوانی بهسردا دابهشکرین که بیکهینه قوربانی، من گیسکیم بهرکهوت، عهزم کرد، نهی پیغمبهری خوا، من گیسکیم بو ماوهتهوه؟ فهرمووی: ((بیکه به قوربانیی)).

(6) چاکترین قوربانیی

1202. عَنْ أَنَسِ (t) قَالَ: ضَحَّى رَسُولُ اللَّهِ (e) بِكَبْشَيْنِ أَمْلَحَيْنِ أَقْرَبَيْنِ، قَالَ: وَرَأَيْتُهُ يَدْبَحُهُمَا بِيَدِهِ، وَرَأَيْتُهُ وَاضِعًا قَدَمَهُ عَلَى صِفَاحِهِمَا، قَالَ: وَسَمَى وَكَبَّرَ. [البخاري/الأضاحي/ 5238]

(انس) (t) ده‌لی: پیغه‌مبه‌ری خوا (e) دوو به‌رانی بو‌ری شاخدار
 کرده قوربانی، بینیم که به‌ده‌ستی خو‌ی سه‌ریان ده‌بری، بینیم قاجی
 خستبووه لاملی ه‌ردووکیان، ناوی خ‌وای هی‌نا و الله اکبری کرد.
 (7) پیغه‌مبه‌ر (e) له‌بری خو‌ی و بنه‌ماله و

نومه‌ته‌که‌ی قوربانی سه‌ربری

1203. عَنْ عَائِشَةَ (y): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) أَمَرَ بِكَبْشٍ أَقْرَنَ، يَطَأُ فِي سَوَادٍ وَيَبْرُكُ فِي سَوَادٍ وَيَنْظُرُ فِي سَوَادٍ، فَأَتَيْتُ بِهِ لِيُضْحِيَ بِهِ، فَقَالَ لَهَا: ((يَا عَائِشَةُ هَلْمِي الْمُدِيَةَ)). ثُمَّ قَالَ: ((اشْحَذِيهَا بِحَجْرٍ)). فَفَعَلْتُ، ثُمَّ أَحَذَاهَا وَأَخَذَ الْكَبْشَ فَأَضْجَعَهُ ثُمَّ دَبَحَهُ، ثُمَّ قَالَ: ((بِاسْمِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنْ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَمِنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ)). ثُمَّ ضَحَّى بِهِ.

(عائشة) (y) ده‌لی: پیغه‌مبه‌ری خوا (e) فه‌رمانی دابه به‌رانیکی شاخدار
 چوارپه‌لی ره‌ش بوو، ژیر سکی ره‌ش بوو ده‌وری چاوه‌کانی ره‌ش بوو بو‌ی
 هی‌نرا تا بیکاته قوربانی، به‌عائش‌تی فه‌رموو: ((ئه‌ی عائش‌ته چه‌قوکه به‌ینه))
 پاشان فه‌رموو: ((به‌به‌ردیک تیژی بکه)) تیژی کرد نینجا چه‌قوکه‌ی گرت
 به‌ده‌ستیه‌وه و به‌رانه‌که‌شی گرت و پالی خست و سه‌ری بری و فه‌رموو:
 ((بسم الله، خ‌وایه قبولی بکه له محمد و له نه‌وه‌ی محمد و نومه‌تی محمد)).
 پاشان کردیه قوربانی.

(8) ریگری له‌خواردنی گوشتی قوربانی له‌دوای سی‌شه‌و

1204. عَنْ أَبِي عُبَيْدٍ مَوْلَى ابْنِ أَزْهَرَ: أَنَّهُ شَهِدَ الْعِيدَ مَعَ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ (t)، قَالَ: ثُمَّ صَلَّيْتُ مَعَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (t)، قَالَ: فَصَلَّيْنَا لَنَا قَبْلَ الْخُطْبَةِ، ثُمَّ حَطَبَ النَّاسَ فَقَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) قَدْ نَهَاكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا لُحُومَ نُسُكِكُمْ فَوْقَ ثَلَاثِ لَيَالٍ، فَلَا تَأْكُلُوا. [البخاري/ الأضاحي / 5251]

(أبو عبيد) کارگوزاری (ابن ازهر) ده‌لی: له‌گه‌ل (عمر) کوپری (خطاب) (t)
 ناماده‌ی نویژی جه‌ژن بووه، دواتر له‌گه‌ل (علی) کوپری (أبي طالب) (t)
 نویژم کردووه، پی‌ش وتار نویژی بو‌کردین، نینجا وتاری بو‌خه‌لکی داو وتی:
 پیغه‌مبه‌ری خوا (e) ریگری لی‌کردون که له‌دوای سی‌شه‌و گوشتی
 قوربانی‌که‌تان بخون، که‌واته نیو‌ه‌ش مه‌بخون.

(9) مؤله‌تدان به هه‌لگرتنی گوشتی قوربانی دواى سى‌شه‌و

1205. عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ وَاقِدٍ (y) قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ (e) عَنْ أَكْلِ لُحُومِ الضَّحَايَا بَعْدَ ثَلَاثٍ. قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي بَكْرٍ، فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِعَمْرَةَ، فَقَالَتْ: صَدَقَ، سَمِعْتُ عَائِشَةَ (y) تَقُولُ: دَفَّ أَهْلُ أَبِيَاتٍ مِنْ أَهْلِ الْبَادِيَةِ حَضْرَةَ الْأَضْحَى، زَمَنَ رَسُولِ اللَّهِ (e)، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((ادْخَرُوا ثَلَاثًا ثُمَّ تَصَدَّقُوا بِمَا بَقِيَ)). فَلَمَّا كَانَ بَعْدَ ذَلِكَ قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ النَّاسَ يَتَّخِذُونَ الْأَسْقِيَةَ مِنْ ضَحَايَاهُمْ، وَيَجْمَلُونَ مِنْهَا الْوَدَكَ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((وَمَا ذَاكَ)). قَالُوا: نَهَيْتَ أَنْ تُؤْكَلَ لُحُومُ الضَّحَايَا بَعْدَ ثَلَاثٍ، فَقَالَ: ((إِنَّمَا نَهَيْتُكُمْ مِنْ أَجْلِ الدَّافَةِ الَّتِي دَفَّتْ، فَكُلُوا وَادْخَرُوا وَتَصَدَّقُوا)). [البخاري/الأضاحي/ 5250]

(عبدالله) كورپی (ابو بكر) له (عبدالله) كورپی (واقده) وهه (t) ده‌لی:
پیغه‌مبه‌ری خوا (e) ریگری کرد له خواردنی گوشتی قوربانی له سى‌روژ به‌دواوه، (عبدالله) كورپی (ابو بكر) ده‌لی: ئەمەم بو (عمرة) باسکرد، ئەویش وتی: راست ده‌کات، له عائشه‌م بیستوه (y) ده‌یوت: خه‌لکانی له دانیشتوانی بیابان له سه‌رده‌می پیغه‌مبه‌ری خوا (e) له روژی جه‌ژنی قورباندا هاتنه مه‌دینه، پیغه‌مبه‌ری خوا (e) فه‌رمووی: ((به‌شی سى‌روژ هه‌لبگرن پاشان ئەوه‌ی که مایه‌وه بیکه‌نه خیر)). له دواى ئەوه به ماوه‌یه‌ک وتیان: ئەه‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا خه‌لکی هیزه دروست ده‌که‌ن له قوربانیه‌کانیان و به‌ز و پیوی تیدا هه‌لده‌گرن، پیغه‌مبه‌ری خوا (e) فه‌رمووی: ((جا ئەوه چی تیايه)). وتیان: ریگریت کرد له گوشتی قوربانیه‌کان له دواى سى‌شه‌وه بخوری، فه‌رمووی: ((من له‌به‌ر ئەوه ریگریم لی‌کردن له‌به‌ر ئەو میوانانه‌ی ده‌ره‌وه که هاتبوونه ئیره، ئیسته، بیخۆن و هه‌لبگرن و خیری لی‌بکه‌ن)).

(10) نو‌سکه‌ی حوشت و سه‌ربرین له ده‌روژی یه‌که‌می ره‌جه‌بدا

1206. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((لَا فَرَعٌ وَلَا عَتِيرَةٌ)). زَادَ ابْنُ رَافِعٍ فِي رِوَايَتِهِ: وَالْفَرَعُ أَوَّلُ النَّتَاجِ كَانَ يُنْتَجَجُ لَهُمْ، فَيَدْبَحُونَهُ. [البخاري/العقيقة/ 5256]

(أبو هريرة) (t) دهلی: پیغمبهری خوا (e) فهرموی: ((نۆسکه سهرمه برن و له ده پۆژی یه که می ره جه بيشدا سهرمه برن)). ابن رافع له ريوایه تیکدا ئەمه ی زیاد کردوه: (فرع): نۆسکه ی حوشتره که سهریان بریوه⁽¹⁾.

(11) سه رپرین بو جگه له خوی گه وره

1207. عَنْ أَبِي الطَّفِيلِ عَامِرِ بْنِ وَائِلَةَ قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (t) فَأَتَاهُ رَجُلٌ، فَقَالَ: مَا كَانَ النَّبِيُّ (e) يُسِرُّ إِلَيْكَ؟ [قَالَ]: فَغَضِبَ وَقَالَ: مَا كَانَ النَّبِيُّ (e) يُسِرُّ إِلَيَّ شَيْئًا يَكْتُمُهُ النَّاسُ، غَيْرَ أَنَّهُ قَدْ حَدَّثَنِي بِكَلِمَاتٍ أَرْبَعٍ. قَالَ: فَقَالَ: مَا هُنَّ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ؟ قَالَ: قَالَ: ((لَعَنَ اللَّهُ مَنْ لَعَنَ وَالِدَهُ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ دَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ أَوَى مُحَدِّثًا، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ غَيَّرَ مَنَارَ الْأَرْضِ)).

(أبو الطفيل) (عامر) كوری (وايلة) دهلی: لای (علي) كوری (أبو طالب) (t) بووم، پیاویك هاته لای و وتی: پیغمبهر (e) چ نهینیه کی به تو وتوو؟ (علي) توره بوو وتی: پیغمبهر (e) شتیکی نهینی به من نه وتوو که له خه لکی بشاریته وه، به لام چوار وشه ی فهرموو پیم، پیاوه که وتی: نه ی پیشه وای باوه رداران؟ نه و چوار وشه کامه ن؟ (علي) وتی: پیغمبهری خوا (e) فهرموویه تی: ((خوا نه فرینی کردوو له و که سه ی که جنیو به باوک و دایکی خوی دهدات، خوا نه فرینی کردوو له و که سه ی شتی سه رده پری بو غه یری خوا، خوا نه فرینی کردوو له و که سه ی په نای (بیدعة) چی دهدات، هه روه ها خوا نه فرینی کردوو له و که سه ی که سنووری زهوی یه که ی خوی ده گۆری)).

له بلاو کراوه کانی مایه پری ئیمان وهن

www.iman1.com

هه میشه له گه لمان بن بو نوویبوونه وهی ئیمان

imanonekurd@yahoo.com

⁽¹⁾ پیغمبهر (e) ریگری کردوو له م جوړه سه رپرینه چونکه له نه فامیدا سه رپراه.